

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 92/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o., Sasinkova 10, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní sp. zn. 4T/88/2008 (pôvodne sp. zn. B1-5T/29/2013) takto

r o z h o d o l :

- Postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 4T/88/2008 (pôvodne sp. zn. B1-5T/29/2013) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 4T/88/2008 (pôvodne sp. zn. B1-5T/29/2013) konal bez zbytočných prietrahov.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **6 000 eur**, ktoré **j e** mu Mestský súd Bratislava I **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Mestský súd Bratislava I **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením z 12. februára 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa (doručenú 12. decembra 2024), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 15 000 eur a náhradu trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prieťahov.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh vyplýva, že 12. apríla 2013 bola na sťažovateľa podaná obžaloba pre trestný čin vraždy (skutok mal byť spáchaný ešte v roku 2004, pozn.). Okresný súd rozsudkom zo 4. mája 2015 sťažovateľa spod obžaloby oslobodil v plnom rozsahu. Proti tomuto rozsudku podal prokurátor odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) najskôr pripísom vec vrátil okresnému súdu na odstránenie nedostatkov. Okresný súd uznesením z 18. mája 2016 opravil výrokovú časť rozhodnutia. Spis bol následne opätovne predložený odvolaciemu súdu až 13. marca 2018, pričom bol však znova vrátený na súd prvého stupňa (20. apríla 2018). Uznesením z 24. októbra 2018 krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Vec dosiaľ nebola rozhodnutá ani na prvom stupni.

3. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že vec so sp. zn. B1-5T/29/2013 je na mestskom súde vedená ako archívna a bola spojená s vecou sp. zn. 4T/88/2008. Proti uzneseniu o spojení veci podal sťažovateľ sťažnosť 20. marca 2025. Krajský súd ju zamietol 1. júla 2025 a 9. júla 2025 bol spis vrátený mestskému súdu. Vo veci samej dosiaľ nie je rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstata argumentácie sťažovateľa spočíva v poukazovaní na pasivitu mestského súdu.

5. Sťažovateľ odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia tým, že u neho došlo a stále dochádza k pocitom bezmocnosti, dlhotrvajúcemu pocitu nespravodlivosti a nemožnosti uplatnenia svojich práv v súdnom konaní. Došlo k trvalému poškodeniu jeho rodinných aj spoločenských vzťahov.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd vo svojom vyjadrení z 25. februára 2025 uviedol, že uznesením z 12. decembra 2024 bola vec sťažovateľa sp. zn. B1-5T/29/2013 spojená na spoločné konanie s trestnou vecou sp. zn. 4T/88/2008, pod spisovou značkou ktorej bude teraz vedená. Po doručení uznesenia o spojení veci bol spis sp. zn. B1-5T/29/2013 8. januára 2025 pripojený k veci sp. zn. 4T/88/2008. Nový predseda senátu ju tak má len od januára 2025, pričom vec treba primerane naštudovať a treba ju považovať za náročnú, keďže ide o trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. i) Trestného zákona (účinného do 31. decembra 2005) v súbehu s trestným činom nedovoleného ozbrojovania podľa § 184a ods. 1 písm. a) Trestného zákona (účinného do 31. decembra 2005), pričom ide o organizovanú zločineckú skupinu. Spisový materiál má niekoľko tisíc strán a bol opakovane prerozdeľovaný novým zákonným sudcom. Značný vplyv na rýchlosť konaní má personálna a materiálna poddimenzovanosť prvostupňových súdov.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd uvádza, že nedoručoval vyjadrenie mestského súdu sťažovateľovi na účely jeho vyjadrenia, keďže sa od jeho repliky nedá očakávať získanie akýchkoľvek pre rozhodnutie veci relevantných informácií. Ústavný súd po overení aktuálneho skutkového stavu vyhodnotil, či došlo zo strany odporcu k priet'ahom v konaní a do akej miery.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

10. Sťažovateľ bol obžalovaný z trestného činu vraždy v súbehu s trestným činom nedovoleného ozbrojovania spáchaný organizovanou zločineckou skupinou, čo možno považovať za vec skutkovo a právne zložitú. Napriek tomu však treba tiež dodať, že skutočnosť, že má spisový materiál niekoľko tisíc strán, nemôže ospravedlniť dlhodobé obdobia nečinnosti mestského súdu. U sťažovateľa nebolo zistené správanie, ktorým by sa snažil mariť priebeh konania.

11. Napokon, pokiaľ ide o postup mestského súdu, ten od odvolania prokurátora z 10. augusta 2015 proti prvostupňovému rozsudku predložil vec krajskému súdu 17. februára 2016 (cca 6 mesiacov). Krajský súd vrátil vec prípisom mestskému súdu ako predčasne predloženú 24. februára 2016. Mestský súd uznesením z 18. mája 2016 opravil nedostatky a vrátil vec krajskému súdu až 13. marca 2018 (po cca 1 roku a 10 mesiacoch). Krajský súd vec opäť obratom vrátil mestskému na odstránenie nedostatkov. Napokon krajský súd 24. októbra 2018 rozhodol zrušením prvostupňového rozsudku a vrátením veci na nové konanie (po cca 6 mesiacoch na prvostupňovom súde). Vec bola doručená mestskému súdu 12. novembra 2018 a na ňom bola vec pridelená novému sudcovi až 17. mája 2021 (po cca 2 rokoch a 6 mesiacoch). Neskôr (12. júla 2023) bola vec opäť pridelená novému sudcovi (po cca 2 rokoch a 2 mesiacoch). Sťažnosť sťažovateľa proti zlúčeniu vecí z 20. marca 2025 rozhodol krajský súd 1. júla 2025 a 9. júla 2025 vrátil spis mestskému súdu.

12. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priet'ahom v príprave prejednaní veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci, a ak zo strany súdu nedošlo k priet'ahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne, no ak je sťažnosť opodstatnená, určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

13. Tento prvok dáva ktorejkoľvek strane trestného konania právo na to, aby nadriadený súd určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Preto ide o účinný prostriedok nápravy, prostredníctvom ktorého sa sťažovateľ môže účinne domáhať ochrany svojich práv (II. ÚS 31/09, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021). Takmer zhodná právna úprava je obsiahnutá v § 91 rakúskeho zákona o organizácii súdov – Gerichtsorganisationsgesetz s titulom návrhu na stanovenie lehoty a ESLP vo veci Holzinger proti Rakúsku (rozsudok z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/97) dospel k záveru, že návrh na stanovenie lehoty na vykonanie úkonu podľa tohto zákona je vnútroštátnym prostriedkom nápravy, ktorého nevyčerpanie zakladá neprijateľnosť sťažnosti podľa čl. 35 ods. 1 dohovoru.

14. Sťažovateľ by v prípade „štandardných“ (nie extrémnych) prietáhov mohol a môže návrhom podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku dosiahnuť nápravu ústavnou sťažnosťou namietaných prietáhov v postupe mestského súdu. V dôsledku nevyčerpania tohto právneho prostriedku, ktorý mu na ochranu jeho ústavných práv priznáva zákon, by v prípade „štandardných“ prietáhov ústavný súd jeho ústavnej sťažnosti nevyhovet.

15. V prípade existencie tzv. extrémnych prietáhov v postupe a konaní súdu (spravidla nad 8 až 10 rokov podľa okolností prípadu, pozn.) však nie je namieste striktné vyžadovanie uplatnenia, resp. podania sťažnosti v zmysle § 55 ods. 3 Trestného poriadku pred podaním ústavnej sťažnosti. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje aj na závery svojho rozhodnutia vo veci sp. zn. I. ÚS 288/2022, keď pri konaní trvajúcom približne 16 rokov od podania obžaloby už skonštatoval, že vzhľadom na extrémnu dĺžku konania ani neriešil nevyužitie tohto iného účinného prostriedku nápravy, pretože by sa tým odstránenie stavu namietaného porušovania práv už zjavne nedosiahlo (pozri uznesenie sp. zn. I. ÚS 66/2024 z 1. februára 2024). Prípád sťažovateľa, keď od podania obžaloby do rozhodnutia ústavného súdu uplynulo cca 12 rokov a 4 mesiace a vec nie je stále právoplatne skončená, možno pritom za extrémny jednoznačne považovať.

16. Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd hodnotí postup mestského súdu v napadnutom konaní za zdĺhavý a zjavne neefektívny, ktorý aj napriek mestským súdom tvrdenej zložitosti veci nemožno považovať za zlučiteľný so základným právom sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a jeho právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto vyslovil porušenie označených práv (bod 1 výroku tohto nálezu).

17. V dôsledku toho ústavný súd uložil mestskému súdu povinnosť konať vo veci bez zbytočných prietáhov [čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] (bod 2 výroku nálezu).

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

18. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 15 000 eur. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie

vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu namietaného porušenia (III. ÚS 189/2023). Vzhľadom na dĺžku konania cca 12 rokov a 4 mesiace od podania obžaloby bez rozhodnutia vo veci samej bolo sťažovateľovi priznané finančné zadost'učinenie 6 000 eur v zmysle § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti sa jeho návrhu nevyhovuje (bod 5 výroku nálezu).

VI. Trov konania

19. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania pred ústavným súdom v celkovej sume 856,75 eur (bod 4 výroku nálezu). Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2024 je 343,25 eur a hodnota režijného paušálu je 13,73 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti). Výška trov právneho zastúpenia je tak vyčíslená na 856,75 vrátane DPH, pretože právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnemu zástupcovi sťažovateľa vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných v roku 2024 ústavný súd použil sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 20 %.

20. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 4 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu